

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський політехнічний фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
Дніпровського політехнічного
фахового коледжу
31.08.2023 протокол №1
Голова педагогічної ради,
директор коледжу
Станіслав КАСЬЯН

ПОЛОЖЕННЯ

**про внутрішню систему забезпечення якості освіти
у Дніпровському політехнічному фаховому коледжі**

м. Дніпро 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Дніпровському політехнічному фаховому коледжі розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту» (стаття 41), «Про фахову передвищу освіту» (стаття 17). Внутрішня система забезпечення якості освіти у коледжі побудована для контролю діяльності закладу щодо забезпечення якості освіти.

1.1. Система забезпечення якості фахової передвищої освіти в Україні складається із:

1) системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти закладу фахової передвищої освіти (внутрішня система забезпечення якості фахової передвищої освіти);

2) системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів фахової передвищої освіти та якості фахової передвищої освіти (система зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти);

3) системи забезпечення якості діяльності центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості фахової передвищої освіти.

1.2. Система внутрішнього забезпечення якості освіти Дніпровського політехнічного фахового коледжу передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1) визначення та оприлюднення політики, принципів та процедур забезпечення якості фахової передвищої освіти;

2) визначення і послідовне дотримання процедур розроблення освітньо-професійних програм, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти;

3) здійснення за участю здобувачів освіти моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм з метою гарантування досягнення встановлених для них цілей та їх відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і ринку праці, включаючи опитування здобувачів фахової передвищої освіти;

4) забезпечення дотримання вимог правової визначеності, оприлюднення та послідовного дотримання нормативних документів коледжу, що регулюють усі стадії підготовки здобувачів фахової передвищої освіти;

5) забезпечення прозорості та об'єктивності оцінювання, що здійснюється у рамках освітнього процесу;

6) визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних працівників, застосовування чесних і прозорих правил прийняття на роботу та безперервного професійного розвитку персоналу;

7) забезпечення публічної, зрозумілої, точної, об'єктивної, своєчасної та легкодоступної інформації про діяльність закладу та всі освітньо-професійні програми, умови й процедури присвоєння ступеня фахового молодшого бакалавра;

8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками коледжу та здобувачами фахової передвищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату та інших порушень академічної доброчесності;

9) залучення здобувачів фахової передвищої освіти та роботодавців як повноправних партнерів до процедур і заходів забезпечення якості освіти;

10) забезпечення дотримання студентоцентрованого навчання в освітньому процесі.

1.3. Забезпечення якості фахової передвищої освіти є багатоплановим і включає: наявність необхідних ресурсів (кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, навчально-методичних тощо); організацію освітнього процесу, яка відповідає сучасним тенденціям розвитку національної та світової економіки та освіти; контроль освітньої діяльності закладу освіти та якості підготовки фахівців на всіх етапах навчання.

1.4. Освітній процес у коледжі – це система організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти відповідно до державних стандартів освіти.

Освітній процес здійснюється з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтується на формування гармонійно

розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення та поповнення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в соціальній сфері, в галузях техніки, технологій, системах управління та організації праці в умовах ринкової економіки.

2. НАПРЯМКИ РОБОТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

2.1 Професійна орієнтація здобувачів загальної середньої освіти регіону.

З метою гарантованого кількісного і якісного набору здобувачів освіти до коледжу задіяти ранню професійну орієнтацію школярів, допомагати у виборі майбутньої спеціальності, показувати перспективи їх особистісного розвитку під час навчання у коледжі і перспективи майбутньої виробничої діяльності.

Для практичної реалізації ранньої професійної орієнтації у Дніпровському політехнічному фаховому коледжі організована робота підготовчих курсів до вступу у ЗФПО.

2.2 Удосконалення навчальних планів підготовки фахових молодших бакалаврів за спеціальностями.

На основі переліку компетентностей випускника, розроблено структурно-логічні схеми з підготовки фахівців та навчальні програми з дисциплін навчального плану з урахуванням вихідних знань і вмінь, необхідних як для вивчення наступних дисциплін, так і для роботи за спеціальністю. З урахуванням змін у потребах роботодавців щорічно можуть вноситися зміни до змісту навчальних програм з дисциплін. На підставі навчальних планів розробляються робочі навчальні плани на кожен навчальний рік.

2.3 Методичне забезпечення освітнього процесу

В основу розробки методичного забезпечення покладено розвиток загального та професійного мислення здобувача освіти. Для успішної реалізації вивчення дисциплін навчального плану розробляються навчально-методичні комплекси дисциплін (НМК) – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів в паперовій та електронній формах, необхідних для ефективного виконання здобувачами освіти робочої програми навчальної

дисципліни, передбаченої навчальним планом підготовки фахівців відповідного освітньо-професійного ступеня за певною спеціальністю.

2.4 Впровадження системи моніторингу рівня знань здобувачів освіти коледжу

Для впровадження ефективної системи моніторингу рівня знань здобувачів освіти необхідно:

1) з кожної теми дисципліни навчального плану розробити засоби діагностики, які забезпечать успішну аудиторну та позааудиторну роботу здобувачів освіти і можливість самоконтролю отриманих ними знань і вмінь;

2) з кожної дисципліни (обов'язкові освітні компоненти) на базі вихідних знань і вмінь розробити комплексні контрольні роботи;

3) з кожної дисципліни розробити методичне забезпечення для проведення вступного, рубіжного, поточного, підсумкового контролю.

Реалізація системи моніторингу рівня знань здобувачів освіти Дніпровського політехнічного фахового коледжу здійснюється за такими етапами:

- 1) вступне оцінювання знань здобувачів освіти;
- 2) поточне оцінювання знань здобувачів освіти на заняттях;
- 3) дистанційне оцінювання знань з самостійної роботи здобувачів освіти;
- 4) підсумковий контроль знань здобувачів освіти;
- 5) виконання обов'язкових контрольних робіт;
- 6) виконання директорських контрольних робіт;
- 7) виконання комплексних контрольних робіт;
- 8) державна підсумкова атестація з предметів загальноосвітньої підготовки;
- 9) атестація знань і вмінь випускників.

3. ПЛАНУВАННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: РОЗРОБКА, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ, ВИЯВЛЕННЯ ТА УСУНЕННЯ КОНКРЕТНИХ НЕДОЛІКІВ, ПЕРІОДИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ

3.1. Освітньо-професійна програма має відповідати вимогам стандарту фахової передвищої освіти. Визначення і послідовне дотримання процедур розроблення освітньо-професійних програм, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти (професійним стандартам — за наявності), декларованим цілям, урахування позицій заінтересованих сторін, чітке визначення кваліфікацій, що присуджуються та/або присвоюються, які мають бути узгоджені з Національною рамкою кваліфікацій.

3.2. Стандарти фахової передвищої освіти призначені для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності.

3.3. За відсутності затверджених у встановленому порядку стандартів освіти Коледж розробляє тимчасові стандарти освіти коледжу, які затверджуються рішенням педагогічної ради коледжу та вводяться в дію наказом директора.

3.4. Питання, пов'язані з переглядом (оновленням, модернізацією, створенням нових) освітньо-професійних програм розглядаються спочатку на засіданнях циклових комісій, з урахуванням результатів опитування здобувачів освіти та зовнішніх стейкхолдерів.

3.5. Завідуючі відділень, спираючись на рішення своїх циклових комісій, несуть відповідальність за підтримку зворотного зв'язку та результати опитування здобувачів освіти.

3.6. Результати опитувань розглядаються на засіданнях циклових комісій, розміщуються на вебсайті Коледжу; розроблені на підставі аналізу результатів опитувань пропозиції підлягають позачерговому впровадженню в зміст освітніх програм та процедури освітнього процесу.

3.7. Освітньо-професійна програма за спеціальностями розробляється робочою групою циклової комісії, до складу якої входять:

- голова циклової комісії — керівник робочої групи;
- педагогічні працівники — представники випускової циклової комісії;
- здобувачі освіти — представники студентського самоврядування;
- стейкхолдери (роботодавці).

Освітньо-професійна програма затверджується рішенням педагогічної ради коледжу і вводиться в дію наказом директора Коледжу.

3.8. Педагогічна рада, методична рада, голови циклових комісій, завідувачі відділень, завідувач навчально-виробничими практиками можуть ініціювати перегляд, внесення змін і доповнень до документів, що забезпечують освітній процес.

3.9. Вибіркові дисципліни можуть ініціюватися викладачами, здобувачами освіти, за погодженням з цикловими комісіями та стейкхолдерами. Презентація вибірових дисциплін для здобувачів освіти Коледжу розміщується на веб-сайті. Кількість кредитів вибіркової частини не може бути меншою, ніж передбачено законодавством України.

3.10. Навчальні плани схвалюються рішенням педагогічної ради Коледжу та затверджуються директором коледжу. Підпис директора скріплюється печаткою Коледжу.

3.11. Після схвалення освітньо-професійної програми цикловою комісією вона вноситься на розгляд методичної ради, яка рекомендує її на розгляд педагогічної ради.

3.12. Перегляд та моніторинг освітньо-професійних програм здійснюється робочими групами, за участі роботодавців (стейкхолдерів) для урахування розвитку галузі, потреб роботодавців, змін на ринку праці.

4. МОНІТОРИНГ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

4.1. Основними завданнями моніторингу якості освіти у коледжі є:

- аналіз системи організації освітнього процесу з дисциплін;
- аналіз стану навчально-методичних комплексів з дисциплін;
- ознайомлення і аналіз вступного, поточного, рубіжного, підсумкового контролю;
- підготовка звіту та інформування викладачів коледжу про результати моніторингу якості освітнього процесу;
- складання рекомендацій цикловими комісіями з ліквідації недоліків, визначених у процесі моніторингу;
- контроль за результатами роботи циклових комісій по ліквідації недоліків;
- ознайомлення циклових комісій з інноваційними технологіями навчання.

4.2. Підвищення рівня ефективності освітнього процесу, мотивації здобувачів освіти до навчання передбачає періодичне проведення рубіжного контролю знань, який включає виставлення підсумкових оцінок з навчальних дисциплін. Принципами здійснення рубіжного контролю є системність, точність, послідовність та об'єктивність.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

4.3. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача освіти до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються відповідною цикловою комісією.

4.4. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання за освітньо-професійним ступенем або на окремих його завершених етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувачів освіти.

4.5. Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену,

заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Аналіз результатів навчання здобувачів освіти на відділеннях проводиться завідувачами відділень та керівниками академічних груп.

4.6. Результати семестрового контролю розглядаються на засіданнях циклових комісій, педагогічної ради, де визначається ступінь підготовки здобувачів освіти з навчальних дисциплін навчального плану, встановлюються причини отримання здобувачами освіти негативних оцінок, приймаються рішення щодо усунення недоліків.

4.7. Директорська контрольна робота (далі ДКР) є формою адміністративного контролю за якістю освітнього процесу. ДКР – контрольний захід із навчальної дисципліни (предмета), який здійснюється з метою перевірки, оцінки, аналізу знань здобувачів освіти, отримання інформації про ефективність використання форм і методів навчання, посилення відповідальності викладачів і здобувачів освіти за результати своєї діяльності.

Результати виконання контрольних робіт повинні стати предметом ретельного аналізу адміністрацією, відповідними цикловими комісіями з метою виявлення недоліків у підготовці фахівців, розробки заходів щодо їх усунення.

4.8. Комплексні контрольні роботи (далі ККР) є засобом перевірки знань, умінь і навичок здобувачів освіти та їх готовності до виконання відповідних функціональних обов'язків, передбачених освітньо-професійною програмою, проводяться з метою визначення якості та діагностики освітнього процесу.

ККР – це сукупність формалізованих завдань, вирішення яких, потребує умінь застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни для забезпечення об'єктивного оцінювання рівня знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни.

4.9. Пакети ККР розробляються цикловими комісіями з урахуванням програм та робочих програм навчальних дисциплін і використовуються:

- при проведенні акредитаційної або атестаційної експертизи з метою державної оцінки рівня підготовки здобувачів освіти;
- при проведенні самоаналізу коледжу з метою корекції робочих

навчальних програм, вдосконалення організації освітнього процесу.

4.10. Атестація здобувача освіти здійснюється екзаменаційною комісією після завершення навчання за освітньо-професійною програмою, з метою встановлення фактичної відповідності рівня освітньо-професійної підготовки.

Екзаменаційна комісія коледжу перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку випускників, вирішує питання про присвоєння їм освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», відповідної освітньої кваліфікації, видачу документа про освіту державного зразка, опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості освітньо-професійної підготовки спеціалістів у Дніпровському політехнічному фаховому коледжі.

5. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

5.1. Для підвищення кваліфікації педагогічних працівників у Дніпровському політехнічному фаховому коледжі проводиться:

- 1) зовнішнє підвищення кваліфікації викладацького складу;
- 2) стажування викладачів на відповідних кафедрах закладів вищої освіти, провідних підприємствах, установах відповідного профілю;
- 3) внутрішнє підвищення кваліфікації викладачів включає: проведення відкритих занять, взаємовідвідування занять, звітування викладачів коледжу на засіданнях циклових комісій за результатами роботи у навчальному році.

5.2. У коледжі розроблено та запроваджено систему оцінювання ефективності роботи викладачів, яка включає такі показники:

- 1) якість проведення навчальних занять;
- 2) участь у фахових конкурсах, конференціях, семінарах;
- 3) підготовка здобувачів освіти до олімпіад, конкурсів, конференцій;
- 4) рівень навчально-методичних розробок (рецензії, в тому числі зовнішні);
- 5) проходження курсів підвищення кваліфікації, стажування;
- 6) участь у методичній роботі циклової комісії;
- 7) участь в організації освітнього процесу;

- 8) участь у профорієнтаційній роботі;
- 9) участь в інших заходах, проєктах, спрямованих на зростання якості освіти у коледжі.

5.3. Метою підвищення кваліфікації педагогічних працівників є формування якісного педагогічного персоналу коледжу, що спрямоване на розв'язання кадрових проблем, реалізацію механізмів їх кар'єрного росту, їх мотивації до якісної професійної діяльності та соціального захисту тощо.

5.4. Контроль за якістю підвищення кваліфікації педагогічних працівників Коледжу здійснюють голови циклових комісій, методист та заступник директора з навчально-методичної роботи.

6. КОЛЕДЖ У СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

6.1. У коледжі створюються умови для забезпечення наступності змісту та координації освітньої діяльності на етапі завершення здобуття повної загальної середньої освіти та отримання фахової передвищої освіти за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра, а також підготовки для можливого продовження навчання у провідних закладах вищої освіти.

6.2. Установленню зв'язку між загальною середньою освітою та фаховою передвищою освітою за відповідним освітньо-професійним ступенем сприяє розробка і впровадження інтегрованих навчальних планів та програм.

6.3. Наступність між різними ланками освіти забезпечується поглибленням співпраці коледжу з закладами вищої освіти та науковими установами, широким залученням до освітнього процесу і дослідницької роботи в коледжі науковців, науково-педагогічних працівників, залучення до наукової діяльності обдарованої студентської молоді. Предметом плідної співпраці є впровадження системи ступеневої підготовки фахівців з урахуванням новітніх досягнень науки, техніки та технологій, соціально вагомих педагогічних та наукових ідей.

7. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

7.1. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу у коледжі має відповідати вимогам до проведення лекційних, практичних і лабораторних занять, навчальних та виробничих практик.

7.2. Система контролю за станом матеріально-технічного забезпечення передбачає:

- 1) розвиток і раціональне використання матеріально-технічної бази;
- 2) підвищення ефективності господарської діяльності;
- 3) створення атмосфери зацікавленості та відповідальності за використанням устаткування та матеріалів відповідно до потреб освітнього процесу;
- 4) удосконалення матеріально-технічної бази лабораторій та кабінетів;
- 5) покращення навчально-методичного забезпечення;
- 6) приведення умов навчання у відповідність до існуючих вимог охорони праці та пожежної безпеки;
- 7) постійне оновлення та технічне обслуговування комп'ютерного обладнання коледжу;
- 8) відновлення і забезпечення технічного обслуговування обладнання лабораторій та кабінетів;
- 9) створення комфортних умов освітнього процесу;
- 10) забезпечення раціонального режиму експлуатації матеріально-технічної бази із впровадженням сучасних енергозберігаючих технологій.

7.3. Контроль за виконанням і дотриманням нормативів до матеріально-технічного забезпечення у коледжі здійснюють у межах своїх службових обов'язків заступники директора, завідувачі відділень, голови циклових комісій, завідувач методичним кабінетом, завідувач лабораторією, навчальною аудиторією шляхом систематичної перевірки реального стану кожного показника матеріально-технічного і інформаційного забезпечення, та в разі його невідповідності нормативному, вживають необхідних заходів щодо його приведення до відповідних норм.

8. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

8.1. Однією зі засад державної політики у сфері освіти відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту» визначено академічну доброчесність.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

8.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками коледжу передбачає:

- 1) посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- 2) дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- 3) надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- 4) контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- 5) об'єктивне оцінювання результатів навчання.

8.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- 1) самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- 2) посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- 3) дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- 4) надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

8.4. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- 1) академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових

(творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

2) самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

3) фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

4) фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

5) списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

б) хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

7) необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

8.5. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники коледжу можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

1) відмова у присвоєння наступної кваліфікаційної категорії;

2) позбавлення присвоєної раніше кваліфікаційної категорії;

3) відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання;

8.6. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

1) повторне проходження оцінювання ;

2) відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);

8.7. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається комісією з питань академічної доброчесності коледжу.

9. ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

9.1. Особам з особливими освітніми потребами освіта у Дніпровському політехнічному фаховому коледжі надається нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб.

9.2. Універсальний дизайн коледжу створюється на таких принципах:

- 1) рівність і доступність використання;
- 2) гнучкість використання;
- 3) просте та зручне використання;
- 4) низький рівень фізичних зусиль;
- 5) наявність необхідного простору.

Питання внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти регулярно розглядається на адміністративних нарадах, на засіданнях методичної та педагогічної рад коледжу.

.

.